

MĚSTO DĚTEM

JAK MĚSTA, OBCE A KRAJE PODPORUJÍ
ČI MOHOU PODPOROVAT SDRUŽENÍ
DĚTÍ A MLÁDEŽE

MĚSTO DĚTEM

Jak města, obce a kraje podporují či mohou podporovat sdružení dětí a mládeže

Dětská a mládežnická sdružení podporuje alespoň nějakou formou snad každé město či obec. Někde jde o podporu nahodilou, jinde má formu propracovaného programu. Seznámit vás s těmito možnostmi, ukázat, kde na ně brát peníze a jak je rozdělovat si klade za cíl tato příručka, vytvořená především ze zkušeností měst, obcí a krajů a jejich starostů či pracovníků samosprávy. Zároveň však přináší i zamyšlení nad tím, co zpětně jejich působení přináší městu a jejím občanům. Ačkoliv je činnost s dětmi velmi rozmanitá, soustředili jsme se na podporu občanských sdružení dětí a mládeže neboli „volnočasové organizace“. Jsme ale přesvědčeni, že uvedené zkušenosti platí i pro ostatní.

Česká rada dětí a mládeže

Předmluvy	5
Podpora dětských a mládežnických sdružení je investicí do naší vlastní budoucnosti	8
Být dobrovolníkem je pocta	9
Občanská sdružení dětí a mládeže.....	11
Popis a smysl volnočasových organizací	11
Co volnočasové organizace přinášejí městu.....	12
♦ Zajímavou a pestrou nabídku aktivit pro děti a mládež	12
♦ Výchovu aktivních občanů	13
♦ Prevenci kriminality, konzumace drog, alkoholu... ..	14
♦ Brigády, pořadatelsví na akcích, podporu turistického ruchu.....	14
Pořádáte akce ve městě?	14
Máte nepořádek ve městě?.....	15
Chcete mít příliv turistů?.....	15
Jakou podporu volnočasové organizace ke své činnosti potřebují	17
Podpora pravidelné činnosti.....	17
Podpora míst pro činnost.....	18
Příspěvek na nájmy, energie, vodu... ..	18
Příspěvek na rekonstrukce a opravy	18
Podpora vybavení pro činnost	19
Podpora vzdělávání vedoucích	19
Jiné formy podpory	22
Anketa.....	25
Zkušenosti měst a obcí s podporou dětí a mládeže.....	25
O České radě dětí a mládeže	45
Členové ČRDM	48
Poslání ČRDM	53
Z hlavních aktivit ČRDM	54
Cena Přístav	58
Z rozhovorů s laureáty Ceny Přístav	59

*PhDr. Miroslava Kopicová
ministerně školství, mládeže a tělovýchovy*

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

dostává se Vám do rukou skutečně potřebná a užitečná publikace. Týká se totiž činnosti sdružení, která se po celý rok věnují mimoškolní práci s dětmi a mládeží. Ukazuje, v čem má taková práce smysl a jaké jsou cesty k její podpoře. V mládežnických spolcích a organizacích rozmanitého typu, velikosti i zaměření se mimoškolní výchově naší nejmladší generace věnují tisíce nadšenců v rámci svého volného času. Mnozí z nich do této činnosti investují i své vlastní prostředky.

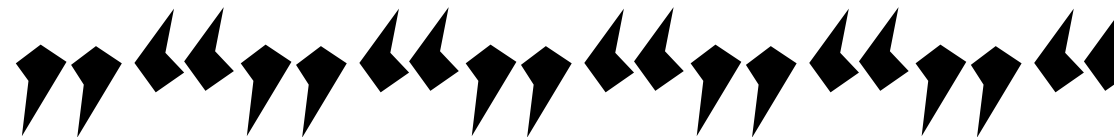
Myslím si, že nepodat jim pomocnou ruku by nebylo ani správné, ani moudré.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy si nezastupitelnou úlohu neziskových organizací zaměřených na mimoškolní výchovu dětí dobře uvědomuje. Je nasnadě, že tato sdružení by mohla jen velmi těžko fungovat bez odpovídající finanční podpory, a to i ze strany státu. Možnosti, jimiž MŠMT disponuje a může na existenci a rozvoj rozličných juniorských uskupení přispívat, jsou ovšem pochopitelně omezené, což v době dozívající hospodářské krize a nutných rozpočtových úspor platí dvojnásob. Stát zkrátka není schopen jejich činnost financovat sám, potřebuje k této podpoře partnera. A tím by mohly a měly být kraje, města, ale i menší obce. Odtamtud by totiž pomoc sdružením dětí a mládeže mohla plynout nejúčelněji a nejcíleněji. Místní správa jistě nejlépe zná svůj „terén“: region i mládežnické spolky, jejich potřeby a koneckonců i jejich představitele. Jde jen o to těchto znalostí také patřičně využít ku prospěchu dobré věci. Vždyť se jim tato vstřícnost časem v nejrůznějších podobách vrátí.

Pokud se tedy podaří spojit a nasměrovat několik finančních zdrojů, mládežnické organizace budou moci nabízet stále pestřejší spektrum aktivit pro děti. A o to by nám mělo jít v první řadě.

České prostředí nestátních neziskových organizací pracujících s dětmi a mládeží je v evropském, ne-li světovém kontextu, naprosto jedinečné. To je fakt, na který se někdy zapomíná. Úroveň těchto spolků je do značné míry daná nejen kvalitou jejich programů, ale též osobnostmi v řadách vedoucích dětských oddílů, družin, skupin, klubů a kmenů. Svou roli zde nepochybně sehrává i krásná a úctyhodná tradice. A ta nás přece také k čemusi zavazuje, minimálně k tomu, abychom ji udrželi a předali dál.

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,
přeji Vám inspirativní čtení

*Aleš Sedláček
předseda České rady dětí a mládeže*

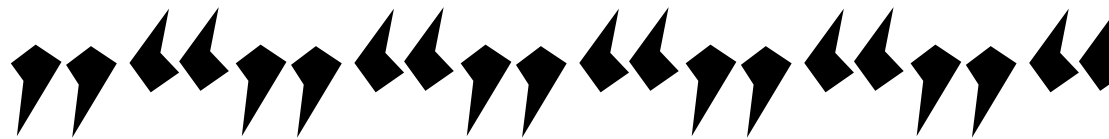
Vážení čtenáři,

držíte v rukou publikaci, která je logickým vyústěním naší snahy zviditelnit dobré příklady fungující podpory volnočasových aktivit dětí a mládeže. Česká rada dětí a mládeže je střešní organizací, která kromě celorepublikových juniorských formací sdružuje i Krajské rady dětí a mládeže i některé spolky s místní působností. Máme tedy zkušenost přímo z terénu a víme, že součinnost krajů, měst a obcí je pro sdružení a jejich aktivity klíčová. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy respektuje a oceňuje dlouhodobou dobrovolnickou práci s dětmi a mládeží, spolupracuje na jejím celospolečenském uznávání a vyčleňuje část rozpočtu na podporu těchto aktivit. V prioritách má pak zcela logicky podporu takových aktivit, které mají celorepublikový záběr. Předpokládají, že když nějaké sdružení dělá aktivitu v místě svého bydliště, má šanci dosáhnout na nějakou formu podpory od místní samosprávy i komerčního sektoru.

V městech a obcích se nám osvědčil systematický přístup úřadů. Tedy ne, že nějak rozdělíme to, co zbude, ale: Máme tady tolik a tolik sdružení, vyvíjejí takové aktivity, které máme podložené dokumentací, osobními návštěvami členů zastupitelstva. Máme zde jejich projekt na další rok nebo více let. Předpokládáme rozpočtové příjmy v určité výši a nějakou část nebo určité procento poukážeme na tyto aktivity. Nevíme, kolik nakonec budeme mít k dispozici? Nevadí, dáme zálohu a příslib možného doplatku na podzim. Nemáme k dispozici žádné finanční prostředky? Sejdeme se s našimi partnery ve sdruženích a budeme diskutovat o tom, čím bychom mohli pomoci. Můžeme mít třeba nějaké obecní prostory, kde by se mohli mladí scházet. Mohli by je zvelebit.

To nejsou pohádky z daleké ciziny nebo budoucnosti. To je realita některých obcí a měst. Kupodivu peníze v této pohádce nehrají vždy hlavní roli. Hlavní roli hrají osobnosti, které – mnohdy nad rámec svých povinností – dělají něco pro spoluobčany. I ke zviditelňování takovychto osudů a přístupů slouží Cena Přístav, kterou každý rok udílíme v rámci Bambiriády, největší aktivní přehlídky volnočasových aktivit v ČR, kterou pořádá Česká rada dětí a mládeže.

Přál bych si, aby následující řádky byly návodem ke zlepšení situace třeba právě ve vašem městě či regionu a pohlazením a poděkováním těm, kteří se o něco podobného dlouhodobě snaží. Věřte, že dobrovolníci pracující s dětmi a mládeží nejsou supi, kteří chtějí parazitovat na veřejných penězích. Jsou to partneři, připravení vytvářet příznivé klima a podílet se na výchově mladých lidí k pravdě, laskavosti, odpovědnosti i dalším hodnotám, které se snažíme ve světě dospělých někdy marně hledat.

Podpora dětských a mládežnických sdružení je investicí do naší vlastní budoucnosti

Napsat pár řádků o podpoře činnosti dětských a mládežnických sdružení je hodně těžké. Je to oblast, která se týká nás všech a, ač si to někdy neuvědomujeme, zasahuje do řady našich běžných každodenních činností. Naše společnost má v sobě spolkovou činnost hluboce zakořeněnou a myslím si, že právě pestrost spolkové činnosti ji dělá vnitřně soudržnější. Kdo z nás nebyl někdy členem nějakého dětského či mládežnického sdružení? Kulturní, sportovní či zájmové kroužky, formální či neformální... – není mnoho dětí, které by touto oblastí neprošly.

A teď další otázka. Má smysl podporovat dětská a mládežnická sdružení? Pro řadu z nás otázka trochu absurdní, když nám všem je jistě odpověď jasná. Nejenže to má smysl, ale je to navíc zásadní věcí pro naši společnost. V dnešní době nekompromisního byznysu bychom mohli říci, že podpora mládežnických sdružení je pro společnost dobrý kšeft. Víceméně – řečeno jinými slovy – investujeme do naší vlastní budoucnosti. Podle mého názoru je jistě lepší aktivní mládež, která má plnohodnotné naplnění volného času, která je ochotna se zajímavou formou vzdělávat, která je ochotna pracovat na sobě v rámci sportovních spolků, než poflakovat se po sídlištích a ulicích z důvodu nedostatku zajímavých volnočasových aktivit.

Co pro to můžeme my – jako veřejná správa – udělat? Můžeme pomoci finančně a hledat ve svých rozpočtech pomoc pro infrastrukturu – sportoviště, klubovny apod., pomoc při provozu – tím je míněna podpora běžné činnosti sdružení či pořádaných akcí. Můžeme také pomoci morálně, a to veřejným přihlášením se k podpoře aktivit dětí a mládeže. Ono je totiž vždy dobré vědět, že za vámi někdo stojí a cení si vaší práce.

Být dobrovolníkem je pocta

Píše se rok 1883 a v obci Kamýk nad Vltavou je zakládán první spolek – Sbor dobrovolných hasičů. Od tohoto roku se v naší obci „pěstuje“ spolková činnost. Být členem nějakého spolku byla v té době téměř vlastenecká povinnost a pocta.

Od konce 19. století bylo v obci založeno několik spolků, jejichž činnost se nejprve úspěšně rozvíjela, později skomírala, zase se oživila. Činnost každého spolku totiž vždycky závisí na několika aktivních členech, kteří jsou svojí pílí příkladem pro ostatní.

V současné době v naší obci, která čítá bezmála 900 obyvatel, pracuje sedm spolků a celkem je v nich sdruženo 360 členů. A obec si své spolky hýčká, neboť zastupitelstvo obce si je dobře vědomo, že spolková činnost je pro celou obec velkým přínosem. Spolky pořádají akce, kulturní programy, společenská setkání a pracují s dětmi a mládeží. Posledně jmenovaným sdružením věnuje obec prvořadou pozornost, neboť se podílejí na mimoškolní výchově nejmladší generace. Vedou je ke smysluplnému využití volného času, naučí je mnohým dovednostem, které jim nemůže dát rodič nebo škola. A hlavně, při aktivitách dětských kolektivů si dítě nevědomky vytvoří sociální vazby, naučí se zodpovědnosti, smyslu pro čest a kolektivní cítění. Proto naše zastupitelstvo vytvořilo spolkům pracujícím s dětmi v obci velmi dobré podmínky. Mají téměř zdarma k dispozici čtyři kompletně vybavené a rekonstruované klubovny, dvě venkovní hřiště a dvě tělocvičny. Obec každý rok připravuje se svými neziskovkami rozpočty, aby jasně a dopředu věděly, jaké finanční prostředky mohou v daném kalendářním roce získat a do čeho bude obec investovat. Pravidelně také obec oceňuje aktivity dobrovolníků, zejména pak za činnost při vedení dětských kolektivů. Oceňujeme tak jejich namáhavou a zodpovědnou práci, stovky hodin, které dobrovolně věnovali na činnost spolků a oddílů. A budeme tak činit dál, neboť obci se spolková činnost vyplatí a práce s mládeží dvojnásob. Z mladých dobrovolníků totiž vyrostou občané, hrdí na své rodiště a na jeho historii. Občané, kteří pro svou obec a své sousedy něco chtějí udělat – a to je přece jeden z hlavních cílů samosprávy.

*Bc. Lukáš Vlček,
starosta města Pacova*

*Petr Halada
starosta Kamýku nad Vltavou
a předseda sdružení Pionýr*

” **Pozn. red.:** Právě informace o podpoře spolkové činnosti rozmanitých dětských a mládežnických sdružení ze strany krajů, měst a obcí naleznete v této publikaci. Bude pak na nich, aby posoudili, zda také u nich „doma“ mají dětské spolky podobné zastání, jakým se může pochlubit Kamýk nad Vltavou – a pokud ne, aby se nechali následujícími stránkami třeba inspirovat... “

OBČANSKÁ SDRUŽENÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Popis a smysl volnočasových organizací

Moderní společnost začala pokládat děti a mládež za svoji významnou součást a často i za velkou naději pro budoucnost. V současné společnosti však přináší život dětí a mládeže nejen velké možnosti, nýbrž hrozí i značná úskalí, jako jsou nežádoucí závislosti, netolerance a další nebezpečí. Myšlenková, obsahová a organizační rozrůzněnost odráží rozdílné potřeby a zájmy různých věkových, názorových, profesních, kulturních a dalších skupin mladé generace.

Občanská sdružení dětí a mládeže vyjadřují a uskutečňují zájmy a potřeby, podporují všestranný rozvoj dětí a mladých lidí po stránce duchovní, duševní, tělesné a sociální. Stávají se tak důležitou složkou celospolečenského systému prevence sociálně-patologických jevů.

Občanských sdružení dětí a mládeže působí v České republice velké množství, jen pod střechou České rady dětí a mládeže jich nalezneme kolem stovky – reprezentativní „nabídkový list“ rozmanitých volnočasových aktivit. Vedle „zavedených značek“, jakými jsou například Junák – svaz skautů a skautek, Pionýr, Asociace turistických oddílů mládeže, YMCA či Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska tu působí i juniorské formace o poznání méně známé: Royal Rangers, Koala, Klub Pathfinder, Velký vůz, Zeměpisná společnost Morava, Lače Čhave, OS Gaudolino a mnoho dalších.

Svět dětských oddílů, družin, skupin, hlídek, kmenů a klubů je stejně pestrý jako jejich názvy. Některé z volnočasových organizací se zaměřují na ekologii (Sdružení Mladých ochránců přírody ČSOP, Hnutí Brontosaurus), pobyt v přírodě (Liga lesní moudrosti, Zálesák, Česká tábornická unie), zdravotnickou osvětu a záchranářství (Mládež Českého červeného kříže, Děti bez hranic), duchovní rozvoj osobnosti (Asociace křesťanských sdružení mládeže, Kolpingovo dílo ČR) kulturu (Dětské umělecké studio Milevsko) a třeba i mediální výchovu (Dětská tisková agentura).

✦ Namísto knižní, „vědecké“ definice volnočasových organizací dětí a mládeže si dovoluji čtenářům nabídnout živý odraz smyslu jejich existence ve slovech předsedy ČRDM Aleše Sedláčka: „Snažíme se, aby z našich dětí ve sdruženích vyrostly osobnosti, které budou umět prosadit svá přání a budou připravené nést odpovědnost za jejich uskutečnění. Zároveň to budou lidé citliví, upřímní, pracovití. Služba druhým bude pro ně samozřejmost.“ ✦

Více o České radě dětí a mládeže naleznete na straně 45

CO VOLNOČASOVÉ ORGANIZACE PŘINÁŠEJÍ MĚSTU

Zajímavou a pestrou nabídku aktivit pro děti a mládež

„Volný čas je nejdůležitější součástí našeho života,“ napsal kdysi Denis Diderot. Stejně tak i nejdůležitější součástí každého města jsou občané. Spokojení občané.

Vzpomínáte si na svoje mládí?

Určitě ano. Byly to jistě krásné chvíle, které jste prožívali se svými spolužáky ve škole, oddíle či kroužku. A nebo jen s obyčejnou partou kamarádů v sídlišti. Každá z těchto aktivit měla svoji nezastupitelnou roli ve vaší výchově. Ve škole nás paní učitelky naplňovaly novými informacemi, zadávaly nám domácí úkoly, ale třeba také nás připravovaly na další vzdělávání a kariéru. Po odpolednách, když se zrovna nepsaly úkoly, jsme dováděli s kamarády na sídlišti. Dělali jsme různé hlouposti, kopali do míče, jezdili na kole po chodnících, prali se, hráli na „schovku“. Nicméně některé dny v týdnu jsme měli jiný program.

Věnovali jsme se tehdy různým zájmovým činnostem – skautem počínaje přes kroužek šachu a atletiku až po hudební školu. Někteří z nás mívali takovou volnočasovou aktivitu jen jednu, jiní třeba i tři za týden. Jistě si vzpomínáte, jak nás vedoucí učili a hráli si s námi. Ti vedoucí, kteří nám byli vzorem. Ti, kteří nás brali na nejruznější výlety či soustředění, na letní tábory, ale i na nejruznější závody. Neříkejte, že ne: byly to hezké časy, které nás navíc – jak dnes už víme – naučily jistě i zodpovědnosti a smyslu pro týmovou práci, stejně jako nám přinášely radost.

Věřte tomu nebo ne, ale město na celém tomto procesu je zaangažované velmi. Kdyby město nezřizovalo základní uměleckou školu, bylo by méně malých kytaristů. Kdyby město nemělo prostory pro zájmovou činnost v domech dětí a mládeže, nebyla by řada kroužků. Kdyby město nepřispívalo na nájem a energie v klubovnách, mnohé oddíly by se neměly kde sházet. A kdyby město nepřispívalo na údržbu a rozvoj sportovišť, tak by nebylo kde sportovat.

Vzpomeňme si na tyto věci ve chvílích, kdy budeme tvořit rozpočty, kdy budeme vymýšlet nové rozvojové projekty. Nebojme se a zeptejme se na přání vedoucích volnočasových organizací, co by v městě potřebovali ke své dobrovolné práci.

Budeme všichni překvapeni, že toho není moc. A ještě více budeme překvapeni, že za to málo dokáží organizace udělat opravdu hodně. Tato investice se nám určitě vyplatí.

Výchovu aktivních občanů

Pohádka o zrzavém chlapečkovi

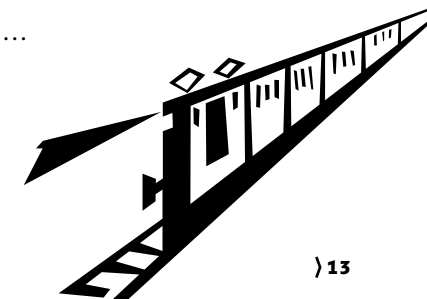
Žil byl jeden zrzavý chlapec, který měl dvě starší sestry. A jak to u chlapců bývá, tak hledal ve svém školním věku nějaké vzory. Jeden našel ve svém strýci, ke kterému jezdil téměř každý víkend. To mu bylo ale málo, a tak hledal své hrdiny i jinde. Dalšího hrdinu našel ve svém skautském vedoucím. Stal se mu takovým vzorem, že chtěl být jako on. Chtěl mít stejný šátek jako on, chtěl se mu co nejvíce podobat. Snažil se moc – učil se uzly, Morseovu abecedu, jezdil na řadu závodů a nakonec skládal řadu odborných zkoušek. Jeho hrdina mu byl ve všech krocích nápomocen a podporoval ho. Jenže všichni stárli, a tak se bohužel stalo, že hrdina najednou opustil tento pozemský svět. Našemu zrzavému chlapci to bylo líto, ale řekl si, že i přesto půjde v jeho šlépějích. Stal se vůdcem a hrdinou dalších dětí, kterým se snažil též pomáhat. Ve chvíli, kdy cítil, že již sám ztrácí vnitřní motivaci, začal dělat jiné věci. Organizoval pro neorganizované děti akce a snažil se získávat dobrovolníky. Trvalo to sice pět let, ale někteří děti si jej natolik oblíbily, že se snažily chovat se přesně jako on v mládí. A velký zrzavý chlapec je v tom podporoval. Nicméně i tyto děti vyrostly a snažily si vychovávat své následovníky a kopírovat ho.

Od puberty se snažil chlapec, který byl velmi ovlivněn životem ve skautu, být i aktivním občanem. Snažil se zapojovat do dění ve městě, pořádal nejruznější happeningové jízdy na kole, pořádal akce pro děti a veřejnost. U ochránců přírody dokonce moderoval a zkoušel utvářet i komunitní aktivity, kde by bylo možné propojovat přání obyvatel a neziskových organizací směrem k veřejné správě a samosprávě.

Jednoho dne na něj čekala netypická výzva. Díky těmto aktivitám byl osloven politickou stranou s nabídkou zapojení do veřejného života z pohledu komunální politiky. Pro toho chlapce, který už nebyl tak zrzavý, jako spíše plešatý, to byla výzva a naplnění některých ideálů z mládí. Jeden ze zákonů totiž praví, že skaut je prospěšný a pomáhá jiným. Proto se rozhodl a nabídku přijal. Možná by se tolik nestalo, kdyby volby dopadly jinak. Vyšly ale tak, že se dostal do funkce místostarosty, odkud může pomáhat. Při své činnosti se však snaží nezapomínat na všechny ty věci, které jeho život ovlivnily. Na všechny organizace, které jej formovaly. Ten pán není zase tak starý, ale je vděčný za to, jak byl v životě vychováván, jak ho utvářely volnočasové organizace a jak ho učily žít pro druhé...

Myslím si, že pouze dlouhodobá výchova ve volnočasových organizacích je schopná ovlivnit člověka i v jeho dospělosti.

A věřte, že výše uvedený příběh se opravdu stal...

Prevenici kriminality, konzumace drog, alkoholu...

Určitě znáte ze svého okolí nejrůznější rádobu silácké, vulgární „hlášky“ teenagerů. Bývají slyšet po ulicích i v dopravních prostředcích prakticky každý den. A nejen to, od slov někteří z nich leckdy přejdou rychle k činům – a těmi se pak chlubí.

Ale proč vlastně?

V dnešní úspěchané době nemají rodiče na výchovu svých dětí tolik času. Někteří rodiče si myslí, že když dají dětem peníze, nahradí jim tím lásku. Nicméně od nepaměti platí, že opravdoví přátelé se za peníze nekoupí. Možná raději rodiče měli dát svoje dítě do organizace dětí a mládeže, která by je formulovala a ukazovala, co jsou opravdové životní hodnoty. Jenže ve věku puberty je už přece jen poněkud pozdě, a proto by bylo dobré nabídnout dětem alternativu – ve městech je vhodné podporovat nízkoprahové kluby, které se snaží alespoň částečně změnit chování dnešní mládeže.

Z pohledu města myslíme na skutečnost, že příspěvek na takovýto klub se nám brzo vrátí. Jen si vzpomeňme, kolik stojí natření nové fasády, vylovení a znovuusazení kanálové vpustě či oprava veřejného osvětlení. Samozřejmě, že negativní činnosti vyloučit nemůžeme, ale můžeme se snažit je eliminovat. Prevence je levnější než odstraňování následků.

Brigády, pořadatelství na akcích, podpora turistického ruchu

Investice do volnočasových organizací je jako házení peněz do pokladničky. Pokladnička ovšem není bezedná a když dobrý Spořínek (rozuměj starosta) ví, kdy ji využít, hodně na tom vydělá. Zkuste si sami odpovědět...

Pořádáte akce ve městě?

Na vesnicích se o kulturní život dříve starali především hasiči a sokolové. Díky nim celá ves žila. Dneska je doba složitější, kulturní a společenský život je pestrý a leč jaká věc se „neujme“. Nicméně, když pořádáte městské akce, musíte si na ně opravdu zvát umělce až z daleké Prahy? Neumí váš divadelní spolek zahrát hru vztahující se k vašemu městu? Nezabezpečí vodáci pro veřejnost sjíždění vaší řeky? Neumí se vaši hasiči postarat o bezpečnost akce? Připraví maminky z mateřského klubu průvod s broučky? Neumí místní pěvecký sbor připravit vánoční pásmo koled pro klienty domu s pečovatelskou službou? Neumí místní astrologický kroužek udělat zajímavé besedy? Jistěže tohle všechno – a ještě spoustu dalších zajímavých věcí – volnočasové organizace zvládnou, jen je k tomu vyzvěte...

Máte nepořádek ve městě?

Zkoušeli jste oslovit místní ochránce přírody s tím, jestli by neuspořádali úklidovou akci v rámci Dne Země? Zdalipak by neuměli vychovávat veřejnost k třídění odpadů a jeho snižování? Nezkoušeli jste přes volnočasové organizace vyhlásit nejrůznější soutěže? Nedali jste skautům samolepky na schránky „Nechci reklamní noviny“ k rozdávání? Úklid nepořádku je náročnější než osvěta. Zkuste proto vyzvat volnočasové organizace k součinnosti.

Chcete mít příliv turistů?

Každý se rád vracíme na místa svého mládí. Podpořit rozvoj cestovního ruchu přes volnočasové organizace je jedním z nejlevnějších způsobů, protože dětem stačí velmi málo. Město může podporovat nejrůznější výměny dětí, organizace mohou zvát k přespaní do svých kluboven, město může ve spolupráci s organizacemi připravit zajímavé aktivity. Přestože děti si ve svém věku moc věcí nekoupí, může se to změnit v dospělosti. Pak budou třeba přemýšlet při služební cestě, kde se ubytovat a řeknou si: Tam jsem tehdy byl, tam se podívám, zdali se něco nezměnilo...? A věřte, že udržet si starého zákazníka je o poznání levnější, než hledat nového.

Roman Málek
místostarosta města Chrudim

JAKOU PODPORU VOLNOČASOVÉ ORGANIZACE KE SVÉ ČINNOSTI POTŘEBUJÍ

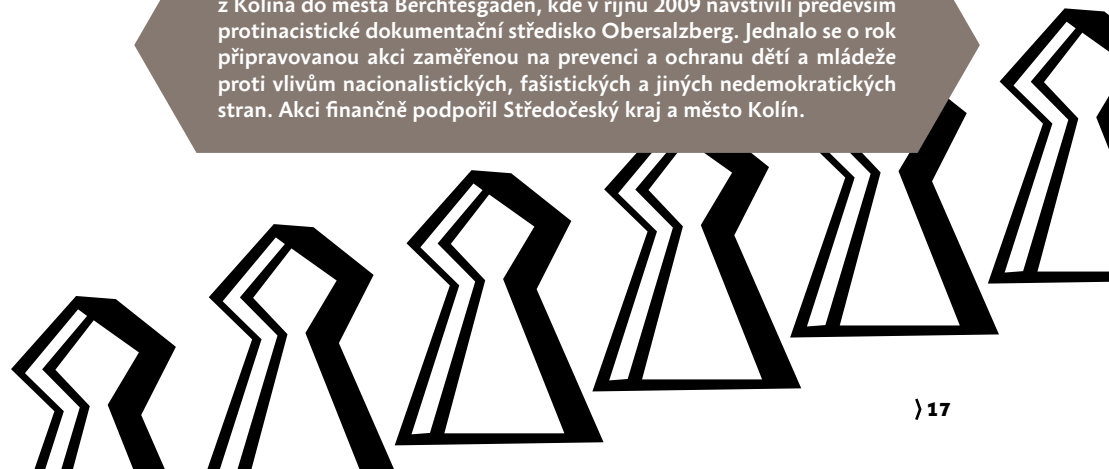
Zkuste si někdy spočítat, kolik peněz byste museli vynaložit, pokud byste na všechnu činnost pro děti museli najmout profesionální pracovníky. Tím, že vedoucí dětí v občanských sdruženích pracují dobrovolně, tedy zdarma, se náklady výrazně snižují. Je ovšem mnoho dalších výdajů, kde je podpora měst potřebná a nezbytná.

Podpora pravidelné činnosti

Činnost volnočasových organizací se odehrává především na schůzkách, akcích, výletech a táborech. Podpora účasti dětí na těchto akcích je často hlavním příspěvkem měst na činnost volnočasových organizací. Je to jistě věc užitečná; na druhou stranu, právě tyto výdaje jsou nejvíce ochotni hradit rodiče, kteří přímo vidí, co za své peníze pro děti dostanou – a navíc je úhrada těchto výdajů ve finančních možnostech většiny rodičů. Proto při rozhodování o tom, nač město peníze poskytne, je dobré zvážit, zda by někde nebyly potřebné víc (viz níže). Je ovšem velmi důležité dotázat se přitom příslušných organizací, kam ony podporu přednostně směřují.

Výjimkou jsou finančně náročnější akce typu výjezdů do zahraničí, tam je příspěvek města velmi potřebný. Další možností je účast na závodech, mistrovství apod. Oba typy akcí je vhodné využít zároveň pro propagaci obce či kraje a vybavit účastníky příslušnými propagačními či informačními materiály.

Příkladem může být čtyřdenní výprava 7. skautského oddílu Havrani z Kolína do města Berchtesgaden, kde v říjnu 2009 navštívili především protinacistické dokumentační středisko Obersalzberg. Jednalo se o rok připravovanou akci zaměřenou na prevenci a ochranu dětí a mládeže proti vlivům nacionalistických, fašistických a jiných nedemokratických stran. Akci finančně podpořil Středočeský kraj a město Kolín.

Podpora míst pro činnost

Místo, kde se odehrává každotýdenní činnost s dětmi, je pro volnočasové organizace nezbytné. Mít svůj prostor, svou klubovnu, je důležitou součástí jejich výchovného působení. A zde je klíčová pravidelná podpora, která se svým přesným zacílením může samozřejmě lišit.

Příspěvek na nájem, energie, vodu...

Prostory pro činnost jsou pro sdružení dětí a mládeže naprostou nezbytností. Bohužel, cena pronájmu je mnohdy tak vysoká, že si jeho platbu sdružení nemůže dovolit. Město může v takovýchto případech účinně pomoci. V každém městě je mnoho obecních prostor, které se dají využít ve prospěch práce s dětmi a sdružení za ně budou velmi vděčná. Jak může město pomoci? Je to snadné: obecní prostory propůjčit zdarma, pronajmout za symbolický poplatek, či za zvýhodněnou cenu. Pro sdružení je nejdůležitějším prostorem především:

” **Klubovna** – místo, kde se oddíl, skupina, klub apod. pravidelně schází. Mít vlastní klubovnu je pro mnoho sdružení velký sen, klubovna je něco jako druhý domov. Město může pomoci sníženým nájemem či symbolickou cenou. “

Příkladem může být MČ Praha 6, která pronajímá obecní prostory coby klubovnu indiánskému kmeni Walden za symbolickou 1 Kč ročně. Takovýchto případů je v republice několik.

Příspěvek na rekonstrukce a opravy

Zde se bez podpory města sdružení neobejde; jedná se o záležitosti finančně náročné, které „nikdo jiný než město“ nefinancuje. Jde převážně o jinak těžko dosažitelné statky, které ve městě fyzicky zůstanou. Podpora zaměřená do této oblasti může mít formu buď velké investice, nebo spoluúčasti na ní. To samé se týká i významnějších akcí, jichž se dětské spolky účastní, nebo je dokonce pořádají.

Je třeba si uvědomit, že na „místní“ aktivity by města měla „svým“ sdružením podle možností jaksi samozřejmě přispívat: vždyť jsou přece „jejich“, stejně tak, jako

pozitivní efekty, které z činnosti těchto sdružení plynou. Města by se přitom měla v oblasti finanční podpory soustředit především na:

- ♦ Vybudování kluboven
- ♦ Různé přístavby kluboven a dalších podobných objektů
- ♦ Zařízení prostor využívaných dětskými sdruženími
- ♦ Výdaje za energii
- ♦ Výdaje za teplo
- ♦ Vodné a stočné
- ♦ Další vzdělávání vedoucích (doškolovací kurzy, získávání další kvalifikace...)

Podpora vybavení pro činnost

Méně viditelnou součástí činnosti sdružení je vybavení nezbytné pro zajímavě pojaté akce, které budou děti bavit a přitahovat. Finančně nejnáročnější je vybavení táborů, ať jsou to stany na přenocování či větší stany nebo plachty vhodné k zajištění míst pro „mokrou variantu“, program v případě deště. Dále sem náleží kuchyňské potřeby, nářadí apod. Mnoho oddílů se specializuje na určitou činnost – ať je to například vodácký výcvik, horolezectví apod. – k níž jsou zapotřebí lodě, lana...

Podpora vzdělávání vedoucích

Vedoucí jsou těmi, kdo tvoří program, a tím i atraktivitu pro děti; zároveň jsou garantom bezpečnosti a jistoty pro rodiče. K tomu, aby v této činnosti obstáli, jim výrazně pomáhá vzdělávání v různých oblastech, které je ovšem často finančně náročné.

Třetí oblastí je podpora vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolníků pracujících v mládežnických organizacích. Z pohledu rodičů tento aspekt „není vidět“, a proto zrovna sem svoji případnou finanční pomoc rodiče asi cílit nebudou, přestože jde o smysluplné, *de facto* nejlépe investované peníze.

Sečteno a podtrženo: Kapacita volnočasových činností se bude odvíjet od (ne)dostatku lidí – dobrovolníků ochotných a schopných věnovat svůj volný čas mimoškolní výchově nejmladší generace.

Aktivity mládežnických spolků zahrnují neobyčejně pestrou škálu činností – od turistiky a tradičních tábornických dovedností přes nácvik první pomoci a ochranu přírody až po umělecké a tvůrčí dílny.

V dětském spolku se mohou „najít“ třeba i zájemci o novinařinu – jejich zálibu umí dobře podchytit například Dětská tisková agentura.

Závody v uzlování prověří zručnost soutěžících.

Malí hasiči v akci.

Jiné formy podpory

Kromě finanční podpory jsou i různé další možnosti, jak město může pomoci:

Prostory pro krátkodobé akce

– místo jako např., tělocvična, kulturní dům, divadlo, hřiště apod. Tyto prostory sdružení zpravidla využívají pro jednorázové akce. Pronájem takových prostor je velice nákladný, a proto se akce kvůli vysokému nájmu mnohdy nemůže ani uskutečnit. V tělocvičnách probíhají sportovní turnaje, uzlařské regaty atd. Kulturní domy a divadla jsou využívány pro propagační akce sdružení jako např. besídky, společenské večery atd. Město opět může pomoci pronájmem za sníženou či symbolickou cenu, nebo propůjčením prostor na akci zdarma.

Příkladem takovéto podpory je město Kolín, které v roce 2009 poskytlo kulturní dům za symbolickou 1 Kč pro pořádání 3. plesu dětských organizací v Kolíně. Díky podpoře mohla akce proběhnout v hezkých reprezentativních prostorách.

Ocenění

Město, obec či kraj může sdružení podporovat vyhlašováním speciálních ocenění. Dobrovolná práce s mládeží je oceňována na kulturních a významných akcích města, a tím také motivuje dobrovolníky k tomu, aby v této práci pokračovali.

Příkladem může být např. kraj Vysočina, který pravidelně vyhlašuje soutěž „Dospělý kamarád“, kde jsou oceňováni dobrovolní pracovníci s dětmi a mládeží.

- ♦ Speciální projekty typu zahraniční akce, mimořádné akce regionálního charakteru, výjezdy lidí na akce a podniky mimořádné důležitosti – mistrovství, závody, partnerská spolupráce s někým v zahraničí

Záštita

Představitelé města mohou sdružením dětí a mládeže pomoci i udělením záštity nad jejich pořádanými akcemi. Každá akce, která má v pozvánce uvedeno, že je pod zášti-

tou starosty apod., může přilákat více návštěvníků, a stát se tak populárnější. To je dobrý příklad, jak obec může zvýšit atraktivitu akcí pořádaných dětskými a mládežnickými spolky. Dalším způsobem je předávání cen vítězům v orientačních závodech či jiných sportovních, společenských a kulturních akcích. Stejně tak je velmi pěkné, pokud představitelé města promluví na zahájení akcí apod.

Příkladem mohou být Liberecké primátorky 2009, pod záštitou libereckého primátora Ing. Jiřího Kettnera pořádané spojenými přístavy vodních skautů a skautek Flotila a Maják. Nejzajímavější plavidlo, které při této hravé soutěži doplulo do cíle, obdrželo hlavní cenu, jíž byly primátorské trenýrky a triko s logem akce.

Propagace

Pomoc města, obce či kraje sdružením je i formou propagace. Propagovat lze samotná sdružení, jejich připravované akce, nábor, vystoupení atd. Forma propagace záleží na možnostech města. Vhodné jsou zejména obecní vývěsky, noviny, rozhlas, webové stránky apod. Prostor v těchto médiích je vhodné poskytovat zdarma či za snížený poplatek.

Příkladem může být MČ Praha 3, která bezplatně otiskla ve svém měsíčníku „Radniční noviny“ propagační článek včetně informací o náboru nových členů oddílu TOM S.T.A.N.

Nefinanční podpora:

- ♦ nájemné v obecních prostorách – buď zdarma, nebo alespoň snížené
- ♦ služby zdarma nebo za symbolické peníze (např. odvoz odpadků)
- ♦ velká možnost spolupráce je na poli propagace – prostor pro to, aby neziskové organizace (NNO) mohly obyvatelům města svoji činnost prezentovat
- ♦ nepožadovat poplatky za zábor obecního prostranství při akcích NNO
- ♦ poradenství – právní servis (NNO se rozhodne něco koupit, prodat) – město nabídne právní radu
- ♦ město doporučí projekty, reference pro další projekty – předpokladem je, aby město mělo o činnosti NNO přehled
- ♦ město nabídne spoluúčast na projektu – „položí“ své peníze vedle těch, které NNO získá, kupř.: „Když získáte na svůj projekt tyto peníze, my vám pomůžeme deseti procenty.“
- ♦ půjčení prostor, technického vybavení

Zkušenosti měst a obcí s podporou dětí a mládeže

Proč se vlastně vyplatí městům a obcím mít odpovídající grantové programy pro podporu dětských volnočasových organizací, a nezaměřit se na jejich nahodilou podporu jaksi „ad hoc“? Kolik peněz jim vůbec mohou asi tak dát? A kde je vzít? Na takové a další podobné otázky odpovídali odpovědní pracovníci sedmi měst – konkrétně šlo o Dobříš, Chrudim, Klatovy, Kráskou Lípu, Litoměřice, Vyškov a Rostoky u Prahy – v následující anketě.

1) Proč je podle vás vhodné mít grantové programy pro podporu organizací pracujících s dětmi a nikoli nahodilou, jednorázovou podporu?

♦ Dobříš

Grantové programy vytváří jednotný řád podpory, jasná pravidla a zamezují „neprůhlednému“ nakládání s prostředky obce. Všichni žadatelé mají stejné podmínky pro možnost získat finanční prostředky z Fondu. Dále pak granty dlouhodobě poskytují ucelený přehled o jednotlivých organizacích a jejich aktivitách, na které žádají finanční prostředky. Grantová komise rozhoduje na základě místních znalostí, nikoliv pouze z nahodilého subjektivního pohledu.

♦ Chrudim

Dlouhodobá podpora přináší dlouhodobou udržitelnost a úspěch. Je mnohokrát lepší podporovat organizace dětí a mládeže v jejich pravidelné činnosti, než dávat na jednorázové akce. Přestože na jednorázové akce přijde mnohem více lidí, jejich efekt je velmi krátkodobý (pokud se nejedná o náborovou akci). Dá se říci, že dětem je jedno, jestli dětský den pořádá nezisková organizace, místní supermarket či komerční rádio. V případě organizací, kam děti pravidelně a dlouhodobě chodí, vznikají jak sociální vazby, tak i prostředí vzájemné důvěry, pochopení, porozumění a vlastně dochází k formování osobnosti. Z tohoto důvodu je potřeba mít jasně zacílenou podporu.

♦ Klatovy

Organizace předem vědí, jaké okruhy činnosti (témata grantů) jsou v konkrétním roce podpořeny.

♦ Krásná Lípa

Každá nezisková organizace potřebuje prostředky, aby mohla pracovat s dětmi. Finanční prostředky jsou použity například na zhotovení krojů pro soubory, nákup různého materiálu, s kterým potom děti pracují, nákup sportovního nářadí apod. Organizace pracující s dětmi se tak snaží děti něčemu naučit, využít jejich volný čas efektivně. Jednorázové akce nemají efektivitu. S dětmi je potřeba neustále pracovat, pomoci jim přijít na to, co mají rády, co by chtěly dělat, co je baví.

♦ Litoměřice

Pro sdružení je jistě důležité, že se mohou spolehnout alespoň na nějakou částečnou pravidelnou finanční podporu nejen pro zachování jejich činnosti, ale hlavně pro její rozvoj.

♦ Vyškov

Město Vyškov vyhlašuje grantová témata pro neziskové organizace od roku 1998. Pro rok 2009 to byla následující témata:

Oblast mládeže, protidrogových aktivit a prevence kriminality

- a) Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže (projekty zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů a protidrogovou prevenci u dětí a mládeže – osvěta, přednášky, letáky atd.).
- b) Podpora vzdělávání osob pracujících s dětmi a mládeží v oblasti prevence sociálně patologických jevů (školení a semináře, např. pro školní metodiky prevence, výchovné poradce, další pedagogy a osoby pracující s dětmi a mládeží).
- c) Podpora rozvoje volně přístupných ploch a objektů pro volnočasové a preventivní aktivity ve městě Vyškově (podpora vybavení, úprav a oprav klubů, dětských hřišť, sportovišť a volně přístupných ploch v rámci smysluplného trávení volného času dětí a mládeže).
- d) Zážitkové aktivity pro děti a mládež regionu Vyškov (prevence sociálně patologických jevů formou jednodenních a vícedenních pobytů pro neorganizovanou mládež).

Pravidelné vyhlašování grantových témat umožňuje organizacím pracujícím s dětmi dlouhodobě plánovat svoji činnost a systematicky pracovat s dětmi na různých aktivitách, projektech. Tímto si je udržovat pro svoji činnost, zaměstnávat je pozitivními aktivitami, a předcházet tím případným nežádoucím projevům souvisejícím s volným časem dětí a mládeže.

♦ Roztoky u Prahy

Grantové programy (přeci jen) alespoň do jisté míry zaručí pravidla spravedlivá pro všechny, garantují jistotu (byť ne zaručenou) kontinuitu. Pokud jsou pravidla vytvářena ve spolupráci s neziskovými spolky v obcích, je větší naděje, že budou nastavena korektně, lidsky, prakticky a uchopitelně... Při rozdělování peněz je také z čeho vycházet, pravidla jsou na papíře, nejsou *lovena* ze vzduchu nebo ad hoc podle osobních sympatií. Není to 100% účinné, ale přeci jen je to pokus o korektní postup.

♦ Magistrát hl. m. Prahy

Snahou hl. m. Prahy je systematická tvorba podmínek pro dlouhodobě fungující systém volnočasové nabídky obsahující pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost pro děti a mládež, zároveň nabídku jednorázových a otevřených aktivit pro neorganizovanou mládež. Tento systém zájmového vzdělávání a rekreačních činností se všeobecným nebo odborným zaměřením představuje základní strukturu mimoškolních aktivit pro děti a mládež na území města, kterou zajišťují především domy dětí a mládeže a občanská sdružení. Granty plní velmi důležitou roli při zajištění finančně náročného chodu jednotlivých dětských a mládežnických oddílů, kroužků a klubů.

♦ MČ Praha 3

Nejen organizace pracující s dětmi, ale neziskové organizace obecně, jsou v současnosti financovány zejména z veřejných zdrojů. Zdroje soukromé zatím tvoří pouhý zlomek jejich příjmů. Jako obec, která má k „naším“ neziskovkám nejbližší, se snažíme přistupovat k nim jako k partnerům, nikoli jako k účetním položkám. Proto se snažíme dodržovat nepsané pravidlo, že jestliže se organizace neprovinila vůči účetním předpisům, může s vysokou mírou pravděpodobnosti očekávat každoročně na srovnatelné projekty srovnatelnou podporu. Jinými slovy, radnice Praha 3 se snaží býti pro neziskovou sféru jistotou, na niž se dá spoléhat.

♦ Vsetín

Dotace poskytované městy jsou jedním z nejdůležitějších finančních zdrojů pro neziskové organizace všech druhů zaměření. Aby měly neziskové organizace vytvořeny slušné zázemí pro svou činnost, mělo by město pravidelně vyhlašovat grantové programy, ve kterých mohou žádat o dotace. Nahodilá podpora totiž nepodporuje budování stabilních podmínek pro fungování neziskových organizací. Žije-li nezisková organizace neustále v nejistotě, omezuje to její základní činnost a neumožňuje jí rozví-

jet se. Především organizace pracující s dětmi a mládeží čelí významnému omezení při získávání finančních prostředků od svých malých členů a jejich rodičů, stálá podpora města tak může být významným stabilizátorem.

♦ Říčany

Aby mohly organizace realizovat zajímavější a cenově náročnější akce. Dále také proto, aby případně vznikaly nové organizace, které mají dobré nápady, ale potřebují finančně pomoci.

2) Podle čeho jste vybírali, na co budou granty určeny? Měli možnost potenciální příjemci grantů připomínkovat navržené grantové podmínky?

♦ Dobříš

Z grantu je poskytována podpora aktivitám sportovním, kulturním a volnočasovým – v těchto oblastech byl vždy největší zájem o podporu. Potenciální příjemci mají možnost grant připomínkovat, podávat náměty na jejich obměnu a zkvalitnění. Žadatelé mohou rovněž podmínky grantu prodiskutovat s osobou odpovědnou za tento program. Navíc město Dobříš aktivně spolupracuje s veřejností a neziskovým sektorem, tedy i s většinou potenciálních žadatelů, s nimiž je průběžně diskutováno o různých tématech – cílem je zkvalitnění rozvoje města.

♦ Chrudim

Grantová témata navrhuje pracovní skupina okolo manažerky prevence kriminality a koordinátorky projektu Chrudim – Zdravé město. Většinou vycházejí z aktuálních potřeb ve městě. Do pracovní skupiny jsou zapojeni zejména pracovníci neziskových organizací sociální oblasti, případně dalších sociálních zařízení či institucí. Všichni mají možnost nejenom navrhnout, ale i opačně vyškrtávat neaktuální grantové programy. Rada města ve většině případů do témat nikterak nezasahuje, nýbrž je jen schvaluje.

♦ Klatovy

Témata grantů vycházejí z rozhodnutí školské komise (zástupci škol, organizací města a zřizovatele) a rady města – schvalována jsou zastupitelstvem.

♦ Krásná Lípá

Naše město rozděluje každoročně příspěvky organizacím na akce a činnost pouze z rozpočtu města. Vždy zasedne komise, která navrhne rozdělení finančních částek určených pro organizace. Návrh schvaluje městská rada Krásné Lípy. Každoročně nastanou situace, kdy organizace pořádá mimořádnou akci a žádá už přímo radu města o příspěvek či technickou výpomoc, jako je např. bezplatné zapůjčení zařízení města, pomoc technických služeb apod.

♦ Litoměřice

Bohužel na tuto otázku Vám neodpovím, neboť grantový systém v našem městě již funguje několik let a u jeho zrodu jsem nebyla.

♦ Vyškov

Grantová témata vyhlášená městem navrhuje Komise pro prevenci kriminality, která je poradním orgánem Rady města Vyškova pro uvedenou oblast. Členská základna je složena převážně z členů organizací pracujících s dětmi a odtud vychází návrhy zohledňující praktické zkušenosti a potřeby. Témata grantů následně schvaluje Rada města Vyškova.

♦ Roztoky u Prahy

S tím souvisí má předchozí odpověď. V Roztokách jsme vycházeli z toho, jaké aktivity nezisková sdružení již provozují, co je oblíbené, co roztočtí spoluobčané preferují. Snažili jsme se pokrýt jak kontinuální podporu spolků (náklady na energie, administrativní výdaje atd.), tak jednorázové akce v kultuře (koncerty atd.). Proto máme dotování rozdělené na dvě skupiny: na kontinuální podporu a tzv. granty v kultuře.

♦ Magistrát hl. města Prahy

Grantová témata včetně obsahu se postupně profilovala v průběhu několika let. V současné době obsahují zásadní směry podpory volnočasových aktivit – podporu pravidelných aktivit, podporu jednorázových akcí pro veřejnost a podporu „otevřených“ aktivit pro neorganizované děti a mládež. V souvislosti s měnícími se společenskými podmínkami vzrůstají nároky na udržení provozu prostor pro činnost i na zajištění akcí a aktivit oddílů či zájmových útvarů dětí a mládeže. Při přípravě grantových programů vychází město z konkrétních potřeb a podnětů jednotlivých subjektů, snaží se zohlednit i jejich ekonomickou situaci.

♦ MČ Praha 3

Již dva roky probíhá na naší městské části poměrně intenzivně proces komunitního plánování, který v těchto dnech vrcholí schvalováním čtyřletého komunitního plánu. Jedná se de iure o služby v sociální oblasti, ale rozhodně se neomezujeme pouze na registrované sociální služby, ale intenzivně se zabýváme i mateřskými centry, nízkoprahovými kluby, volnočasovými aktivitami atd. V rámci tohoto procesu funguje skupina pro rodinu a děti, do níž mají představitelé poskytovatelů i uživatelů volný přístup a jejich hlas byl slyšen.

♦ Vsetín

Grantový systém města Vsetína byl nastaven tak, aby byl dostupný pro všechny typy neziskových organizací. Z toho vyplynulo velmi obecné zadání 2 hlavních grantových programů, na které pak navazuje systém finančních rezerv, které operativně v průběhu roku řeší vzniklé potřeby. Podmínky grantových programů jsou proto záměrně obecné, v grantových programech nejsou stanoveny prioritně podporované oblasti či aktivity. Přednost dostala obecná a dlouhodobá podpora, neboť neziskové organizace potřebují především kvalitní prostor pro svoji činnost. Současně nechceme neziskovým organizacím vnucovat, čemu se mají věnovat. Každá organizace sama nejlépe ví, co potřebuje, proto si i sama vybere, jaké projekty zpracuje.

Máme-li obecné zadání grantových programů, nevzniká příliš prostoru pro připomínkování ze strany potenciálních žadatelů. Přesto jednou za dva roky dáváme neziskovým organizacím možnost vyjádřit se ke grantovému systému formou dotazníkového šetření.

♦ Říčany

Oblasti podpory jsou zvoleny tak, aby pokryly činnosti většiny neziskových organizací ve městě. Grantový systém se do stávající podoby vyvíjel několik let. Město se vždy snažilo zvážit všechny připomínky, které byly vzneseny jak zastupiteli, kteří o přidělení grantů rozhodují, tak členy grantové komise, která granty hodnotí, i samotnými žadateli o grant. Bohužel ne všechny připomínky je možno akceptovat. Zejména proto, že město je veřejnoprávní korporací a musí dodržovat určité zákonné povinnosti. Z nich vyplývají povinnosti pro žadatele, které mohou při pohledu zvenčí vzbuzovat dojem nadbytečnosti.

3) Na jak dlouhou dobu granty poskytujete? Musí žadatelé při každé žádosti opakovaně dokladovat informace o sobě (statut apod), i když žádají pravidelně?

♦ Dobříš

Grant je poskytován na období jednoho kalendářního roku. Při opakované žádosti stačí čestné prohlášení, že v údajích (statut apod.) nedošlo ke změnám. Každoročně je vyžadována pouze žádost a rozpočet. Formuláře se nemění a zároveň jsme se při jejich vzniku inspirovali krajskými formulářem určenými k žádostem o dotaci, abychom žadatelům, kteří v mnoha případech mají zkušenosti s krajskými fondy, situaci usnadnili. Obdobně je tomu i u vyúčtování dotace – jsou vyžadovány pouze nejdůležitější podklady, abychom eliminovali administrativní náročnost příjemce podpory.

♦ Chrudim

Obecně na období jednoho kalendářního roku. V případě, že je potřeba, schvaluje Rada města výjimku a termín prodlužuje. Víceleté granty nejsou vypisovány.

♦ Pacov

Přílohy se dokládají pouze při prvním podání žádosti, případně při změně. V ostatních případech se podepisuje čestné prohlášení, že se údaje nezměnily. Od konce roku 2009 v povinných přílohách je „Prohlášení o bezdlužnosti“, kdy se ověřuje, zda žadatel o finanční podporu nemá vůči městu Chrudim nějaký dluh (např. na nájemném).

♦ Klatovy

Témata grantů jsou schvalována na konkrétní rok a žadatelé o dotaci o sobě opakovaně poskytují potřebné informace.

♦ Krásná Lípa

Finanční prostředky se rozdělují každý rok. Každoročně podle pravidel pro přidělování fin. příspěvků pro organizace na akce a činnost, kde si organizace podle daných termínů žádají o příspěvky na akce a činnost a o technickou výpomoc. Dále také organizacím umožňujeme bezplatný pronájem tělocvičny, kde mají organizace vyhrazeny hodiny pro své kroužky a tréninky. Stejně tak to je s kulturním domem, kde například folklorní soubory mají zkoušky a soustředění.

♦ Litoměřice

Granty se poskytují vždy na kalendářní rok. Žadatelé nemusí opětovně dokládat svou existenci.

♦ Vyškov

Granty jsou poskytovány na kalendářní rok. Od roku 2009, kdy organizace žádají o poskytnutí grantu na rok 2010, nemusí dokládat informace o sobě (statut, stanovy atd.). Tyto doklady jsou z předchozího roku založeny u tzv. kontaktní osoby pro vyřizování této agendy v registru žadatelů. Žadatelé pouze deklarují čestným prohlášením, že od posledního podání žádosti nedošlo k žádným změnám. V předchozím období se informace o žadatelích dokládaly ke každé žádosti.

♦ Roztoky u Prahy

Formulář je velmi jednoduchý, snažili jsme se věc nebyrokratizovat. Každoročně žadatelé uvedou o sobě údaje, kontakty, identifikují se na formuláři velikosti cca A4. Poskytujeme roční granty – je to logické, protože městský rozpočet se sestavuje na jeden kalendářní rok.

♦ Magistrát HL. města Prahy

Granty HMP pro oblast volného času dětí a mládeže jsou vypisovány každoročně od roku 1994. Jsou poskytovány na dobu 1 roku (pronájem prostor pro činnost, výjezdní akce mimo Prahu, kluby pro neorganizovanou mládež) nebo na konkrétní akce v průběhu daného kalendářního roku. Vyhlášení grantových programů vychází ze Základní metodiky evidence grantů MHMP schválené usnesením RHMP č. 1870 ze dne 5. 11. 2002, kde je definováno, jaké náležitosti má obsahovat každá žádost o finanční příspěvek. Mezi uvedenými náležitostmi jsou i údaje a doklady týkající se identifikace žadatele.

♦ MČ Praha 3

Granty se poskytují zpravidla na rok, resp. od data poskytnutí do konce roku. Žadatelé musí poskytovat informace každoročně.

♦ Vsetín

Dotace na celoroční činnost jsou poskytovány na jeden kalendářní rok. Avšak ve specifických případech, kdy jsou dotace poskytovány na dofinancování projektů podpořených z jiných než městských zdrojů či na vytvoření nového pracovního místa, může být dotace čerpána ve více letech anebo po dobu delší než 1 rok.

Žádá-li organizace opakovaně, může doložit pouze čestné prohlášení, že již požadované dokumenty dříve předložila a že v nich nedošlo k žádné změně.

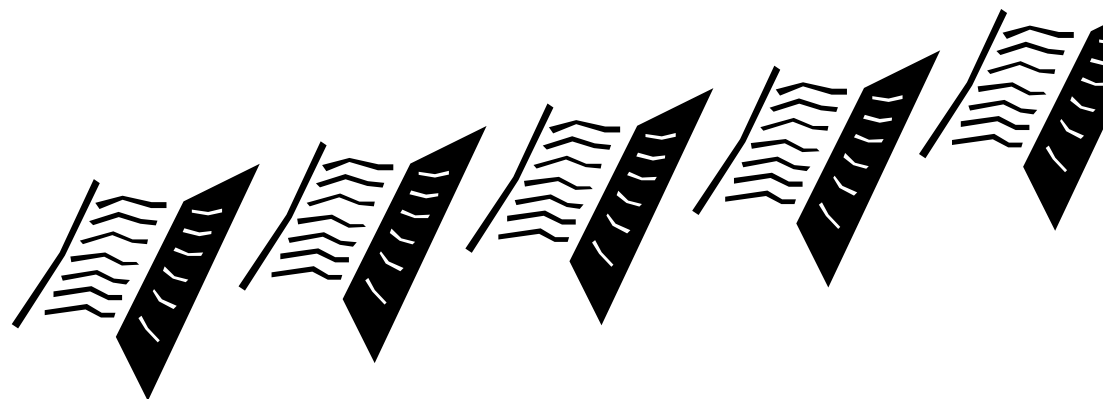
♦ Říčany

Od roku 2003. Za tu dobu jsme rozdělili 15 milionů korun, z nichž většina jde na podporu a rozvoj organizací pracujících s dětmi. Grantové řízení je upraveno grantovou směrnicí, na základě které vedeme rejstřík grantů, kam nám dá každý žadatel základní požadované dokumenty o své organizaci (doklad o právní subjektivitě, doklad o přidělení IČ, doklad o zřízení běžného účtu, datum registrace stanov apod.). Tyto doklady již nemusí v dalších letech dokládat, samozřejmě pokud nedojde v organizaci ke změnám.

♦♦ Kde na to vzít peníze?

Města mohou financovat granty určené volnočasovým organizacím pracujícím s dětmi a mládeží například

- ♦ *z rozpočtu města*
- ♦ *ze zvláštního fondu, jehož zdrojem jsou*
 - *přebytky hospodaření z minulých let*
 - *výtěžky z provozu hracích automatů*
 - *dary od sponzorů*
- ♦ *evropské a další granty, o něž sdružení žádají samostatně, podpoří město usnesením rady nebo zastupitelstva, pokud pro získání grantu takovou podporu spolky potřebují* ♦♦

4) Odkud granty financujete? Používáte i jiné zdroje než příspěvek z městského rozpočtu?

♦ Dobříš

Zastupitelstvo města Dobříše rozhodlo v roce 2007 o ustavení Fondu sportu, kultury a volného času. Zdrojem fondu jsou kromě přebytků hospodaření z minulých let a převodů prostředků z rozpočtu města během roku zejména výtěžky z provozování výherních automatů a dary od sponzorů, kteří přispívají do fondu již pravidelně.

♦ Roztoky u Prahy

Používáme pouze městský rozpočet, o další granty (evropské atd.) žádají sdružení zcela samostatně. Jsme ale schopni je podpořit usnesením rady nebo zastupitelstva, když tuto podporu pro získání grantu potřebují.

♦ Chrudim

Granty jsou výhradně financovány z městského rozpočtu.

♦ Klatovy

Financování je plně z rozpočtu města.

♦ Krásná Lípa

Vše je financováno pouze z rozpočtu města.

♦ Litoměřice

Finance na granty vyhlašované Městem Litoměřice jsou pouze z městského rozpočtu.

♦ Vyškov

Finanční prostředky v rámci grantů poskytuje město ze svého rozpočtu.

♦ Magistrát Hl. m. Prahy

Granty HMP na podporu aktivit pro děti a mládež ve volném čase jsou financovány pouze z rozpočtu hl. m. Prahy.

♦ MČ Praha 3

Nejrůznější typy podpor jsou hrazeny z různých zdrojů. Vedle rozdělování účelově vázaného příspěvku z prostředků HMP se jedná zejména o rozdělování dvou fondů MČ k tomuto účelu zřízených (grantový a podpůrný, sociální a zdravotní) a dále je MČ zřizovatelem Nadačního fondu Rychlé šípy Jaroslava Foglara, který se specializuje právě na podporu organizací pro práci s dětmi a mládeží.

♦ Vsetín

Od roku 2005 je grantový systém financován z trvalého peněžního fondu, jehož finanční prostředky jsou akumulovány především z pokut ukládaných Městskou policií Vsetín a správními orgány Městského úřadu Vsetín, a to v případě, že výnosy z pokut jsou podle zvláštních předpisů příjmem města.

♦ Říčany

Příjem grantového fondu jsou zejména:	rok 2010
příjmy z odvodu výtěžku z provozování výherních hracích přístrojů	750 tis.
příspěvek z rozpočtu města	250 tis.
přípsané úroky z účtu	1 tis.

V letošním roce byl z důvodu finanční situace města významně snížen příspěvek z rozpočtu města (v roce 2009 1.600 tis. Kč).

♦♦ Kolik peněz vlastně může město dětským spolkům dát?

Granty, respektive dotace určené dobrovolným organizacím dětí a mládeže obvykle činí

- ♦ zhruba 1% z rozpočtu města na daný rok
- ♦ částka se pohybuje v přibližném rozpětí 500.000 až 1 milion korun

Den Země

V klubovně

Na hřišti

Brigáda

5) Kolik procent rozpočtu města za tento rok tvoří granty určené volnočasovým organizacím pracujícím s dětmi?

♦ Dobříš

V letošním roce jsme v rámci Fondu sportu, kultury a volného času přidělili žadatelům celkem 990 000 Kč.

♦ Roztoky u Prahy

Asi 1 %, v letech 2005–2010 vždy kolem milionu korun.

♦ Chrudim

Na tuto otázku se velmi těžko odpovídá. V Chrudimi je více podpor – dotace kulturní, dotace sportovní, dotace nezařaditelná mezi kulturu a sport, grant (na základě vypsaných témat) a přímá dotace (pro „zaběhlé“ organizace na jejich běžný provoz). Volnočasové organizace pracující s dětmi jsou ve všech oblastech (ve sportu specificky). Orientačně ale řekněme, že se jedná o více než 1 milion korun.

♦ Krásná Lípa

Je to 230 000 Kč na rozdělení organizací na akce a činnost. Potom dále cca 300 000 Kč za využívání tělocvičny a cca 150 000 Kč za využívání kulturního domu, to jsou prostředky vyčleněné pro organizace. Dále má město velké fotbalové travnaté hřiště, o které se stará, hradí to z rozpočtu města.

♦ Litoměřice

Vzhledem k našemu vysokému rozpočtu pro letošní rok (větší investiční akce) tvoří předmětné granty necelé 1 %.

♦ Vyškov

Město Vyškov v dané oblasti neposkytuje pouze granty, ale i dotace. V roce 2009 poskytlo v oblasti prevence kriminality 204 000 korun v rámci dotací a dalších 237 000 v rámci grantů.

♦ Magistrát Hl. m. Prahy

Na granty HMP pro oblast volného času dětí a mládeže je v posledních letech v rozpočtu města vyčleněna částka ve výši 28,8 mil. Kč.

♦ MČ Praha 3

Toto nemáme vyčísleno, už proto, že financování je mnohazdrojové, a dále není zcela jasná Vaše definice – např. spadají pod ni mateřská centra? Každopádně ročně podporujeme organizace tak či onak pracující s dětmi a mládeží v řádu milionů, rozpočet MČ se pohybuje okolo miliardy.

♦ Vsetín

V roce 2008 bylo mezi 11 výhradně volnočasových organizací rozděleno cca 850.000 Kč, což v rozpočtu 700 milionů Kč představuje zanedbatelnou částku (0,001%). Kromě toho je město Vsetín zřizovatelem střediska volného času Alcedo, jehož činnost je dotována částkou cca 2,6 milionu Kč.

♦ Říčany

Rozdělení financí pro rok 2010 mezi jednotlivé grantové oblasti je následující:

- a) sociální a zdravotní..... 70.000,-
- b) kulturní..... 70.000,-
- c) tělovýchova a sport..... 500.000,-
- d) volný čas dětí a mládeže mimo písm. c)..... 280.000,-
- e) tvorba a ochrana životního prostředí..... 80.000,-

Pro organizace pracující s dětmi je určeno 280.000 Kč v bodu d). I v ostatních oblastech jsou velice často podávány projekty, které jsou zaměřeny na děti. Přesný údaj je tedy těžké dopředu odhadnout. Bylo by možné tento údaj získat za rok 2009, to by však vyžadovalo podrobnou analýzu všech financovaných projektů.

6) Poskytujete další jednorázové příspěvky mimo grantové programy? Na co jsou určeny?

♦ Dobříš

V případě aktuální potřeby je možnost zažádat o příspěvek přímo z rozpočtu města, o čemž následně rozhoduje zastupitelstvo. Kromě grantu rovněž aktivně spolupracujeme s dobrovolnými organizacemi a dalšími subjekty a snažíme jejich aktivity podpořit, a to nejen finančně. Dobříš za poslední dva roky získala několik ocenění právě za tuto činnost spolupráci s veřejností a NNO, za jejich zapojování do rozvoje města. Jedná se o 1. místo v soutěži *O lidech s lidmi 2008* i následně 2009, 1. místo v soutěži *Obec přátelská rodině 2008*, Dobříš rovněž získala bronzový stupeň ceny ministerstva vnitra za kvalitu ve veřejné správě 2008 a zvítězila v soutěži *Plánujeme společně* aneb *Rozvoj sociálních služeb ve Středočeském kraji v roce 2009*. Co se týče finanční pomoci, konkrétně v letošním roce připravujeme akce pro rodiny s dětmi, které jsou podpořeny z dotace získané z MPSV v rámci soutěže *Obec přátelská rodině 2008* (neinvestiční dotace ve výši 1 100 000 Kč pro aktivity v roce 2009). Jedná o akce pořádané městem Dobříš ve spolupráci s neziskovými organizacemi působícími v Dobříši a okolí a další formy prorodinných opatření.

♦ Roztoky u Prahy

Naprostu výjimečně, pokud sdružení například připraví výjimečnou akci pro celé město... Ale jsou to velmi, velmi ojedinělé případy.

♦ Chrudim

Poskytuje je rada města jako výjimečné možnosti podpory. Určení je různorodé: vydání knihy, vyslání sportovce na olympiádu, úhrada nájmu loutkářům, uspořádání kulturní produkce. Tyto příspěvky jsou poskytovány v průběhu celého roku. Obecne jsou určeny na cokoli, o jejich přidělení rozhoduje Rada města.

♦ Klatovy

Ano, jsou to mimořádné dotace na konkrétní akce.

♦ Krásná Lípa

Grantové programy nemáme, pouze z vlastních zdrojů dotujeme organizace, poskytujeme jim příspěvky na akce a činnost, ale také technickou výpomoc a možnost bezplatného zapůjčení prostor pro kroužky a soustředění. Jsou tu ale i organizace, které si sami podávají žádosti o dotace z grantových programů a daří se jim.

♦ Litoměřice

Sdružením, které celoročně pracují s dětmi a mládeží, poskytujeme granty na jednotlivé akce. Pomáháme i dotacemi na částečnou úhradu zabezpečení jejich činnosti, např. úhrady provozních nákladů (teplo, vodné, energie, plyn), pronájmu prostor, nákup drobného materiálu, nákup odměn pro děti a mládež, při pobytových táborech – pronájem prostor, dopravné. Ještě bych závěrem podotkla, že sdružení pracující s dětmi a mládeží mohou žádat o granty vyhlášené Městem Litoměřice nejen v oblasti volného času dětí a mládeže, ale i v oblasti zájmového sportu, kultury a dále z grantového systému, které vyhláší Zdravé město Litoměřice.

♦ Vyškov

V oblasti prevence kriminality (viz odpověď na otázku č. 1) nejsou poskytovány další jednorázové příspěvky.

♦ Havířov

Město Havířov neziskovým organizacím města pouze přispívá formou dotací z rozpočtu města – z tzv. ostatních dotací a darů různým neziskovým organizacím města, nejen zabývající se práci s dětmi, a to vždy pro běžný kalendářní rok dle „Zásad o poskytování dotací z rozpočtu města Havířova“, včetně dokládání povinných dokladů k žádostem (stanovy, registrační listy, výpisy z rejstříku o.p.s., obchodního rejstříku, živnostenské listy, kopie smluv o BÚ, aj.), a to aktuálně s každou novou žádostí.

♦ Magistrát hl. m. Prahy

Kromě podpory formou grantů poskytuje hl. m. Praha jednorázové příspěvky především na podporu akcí konaných na území města v průběhu roku formou partnerství.

♦ MČ Praha 3

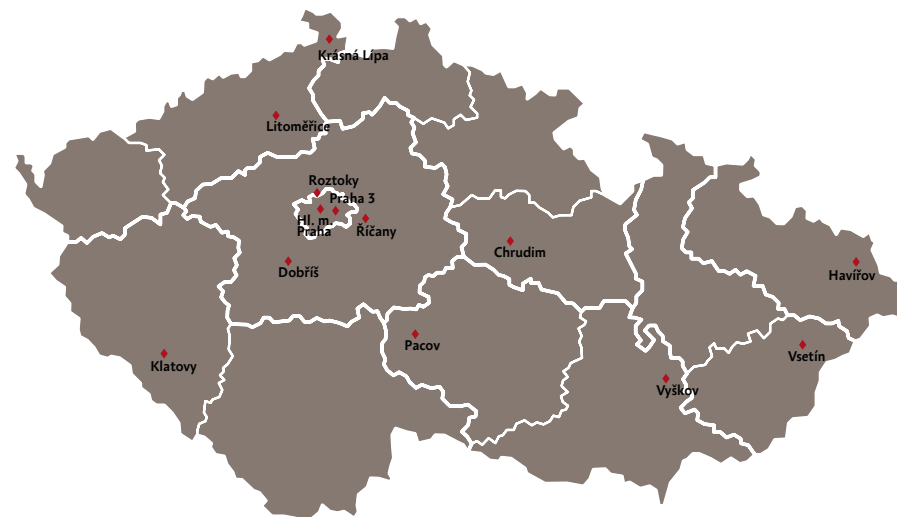
Vedle již zmíněných pravidelných grantových programů (Nadační fond Rychlé šípy, Grantový a podpůrný fond) během roku průběžně přidělujeme příspěvky z Fondu sociálního a zdravotního. Některé z nich jdou také směrem k práci s dětmi, např. vánoční besídka pro děti ze sociálně slabých skupin obyvatelstva či činnost nízkoprahových klubů apod.

♦ Vsetín

Mimo dva hlavní grantové programy na podporu celoročních aktivit a akcí pro veřejnost se mohou neziskové organizace ucházet o podporu ze společného grantového programu s Úřadem práce Vsetín, ve kterém se podporuje vytváření nových pracovních míst. Dále má Rada města Vsetína k dispozici rezervní finanční prostředky, které jsou určeny na dofinancování projektů podpořených z jiných zdrojů než z města Vsetín, na dopravu neziskových organizací a na ostatní účely, které vzniknou nenadále během roku anebo nejsou podporovány v řádných grantových programech.

♦ Říčany

Poskytujeme, ale zcela výjimečně, v mimořádných případech. Využití je velice různorodé.

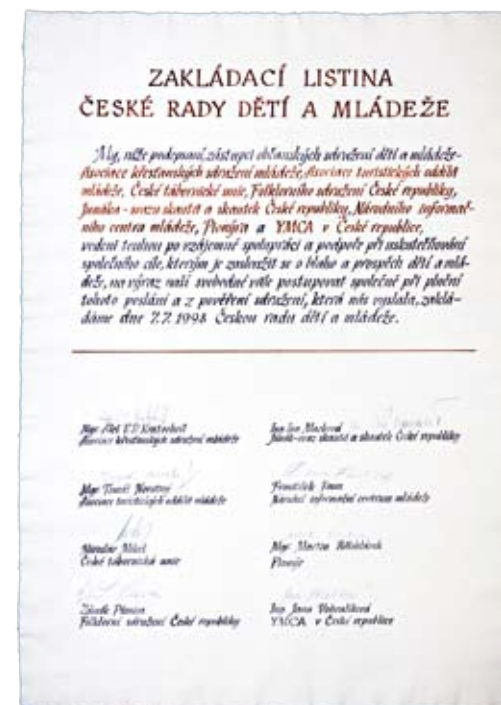

O ČESKÉ RADĚ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Česká rada dětí a mládeže (ČRDM) byla založena v červenci 1998 osmi sdruženími dětí a mládeže. Dnes sdružuje 98 členských organizací, mezi nimi většinu celostátních sdružení dětí a mládeže. ČRDM jako celek představuje téměř 200 000 individuálních členů. ČRDM zastřešuje jak sdružení velmi malá, tak i ta největší, a to včetně 8 kraj-
ských rad mládeže.

Česká rada dětí a mládeže je dnes jedinou a vskutku reprezentativní platformou, jež sdružuje a podporuje valnou většinu celostátních a zároveň i mnoho regionálních a místních dětských a mládežnických sdružení. Slovo *rada* v jejím názvu vystihuje obě funkce organizace, jejichž vyvážení je pro dlouhodobou stabilitu ČRDM stěžejní. Znamená za prvé možnost demokratické diskuse uvnitř mládežnického hnutí o jeho problémech a potřebách. Za druhé představuje rozvinutý odborný kredit, který je nabízen a ve velkém měřítku také využit ze strany rodičovské i odborné veřejnosti a partnerů napříč státním i neziskovým sektorem.

Bývalý předseda České rady dětí a mládeže Pavel Trantina odpovídá na dotazy novinářů po tiskové konferenci věnované Bambiriádě, již ČRDM každoročně pořádá.

Současný předseda České rady dětí a mládeže Aleš Sedláček; vpravo od něj první místopředseda Rady Jan Cieslar.

ČRDM vydává tištěný zpravodaj Archa, zaměřený na výchovu a využití volného času dětí a mládeže. Ročně vychází osm čísel Archy.

O zásadních záležitostech rozhodují v ČRDM delegáti a delegátky členských sdružení na valné hromadě.

Členové ČRDM

Českou radu dětí a mládeže tvoří v současné době 98 členských sdružení. Jsou jimi:

A
AFS Mezikulturní programy
www.afs.cz
AIESEC Česká republika
www.aiesec.cz
Asociace debatních klubů, o. s.
www.debatovani.cz
Asociace křesťanských sdružení mládeže, o. s.
aksm.adam.cz
Asociace malých debružárů České republiky, o. s.
www.debruar.cz
Asociace středoškolských klubů České republiky, o. s.
www.askcr.cz
Asociace turistických oddílů mládeže České republiky
www.a-tom.cz
Asociace víceúčelových základních organizací technických sportů a činností České republiky
www.avzo-cr.cz
AZIMUT
www.azimut8.eu
B
Boii
www.boii.cz
C
Česká tábornická unie
www.tabornici.cz
Československý Zálesák – svaz pro pobyt v přírodě
www.sweb.cz/cszalesak
D
Dětské umělecké studio – DUS Milevsko
www.milevsko.cz/dus
Dorostová unie – sdružení křesťanských dorostů o. s.
www.dorostovaunie.cz
Duha – sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi
www.duha.cz

E
Elim – křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Opava
www.elimopava.cz
ELSA Česká republika
www.elsa.cz
Erasmus Student Network Česká republika o. s.
www.esn-cz.cz
EXPEDICE NATURA
www.expedicenatura.cz
F
Folklorní sdružení České republiky
www.folklornisdruzeni.cz
H
Harcerstwo Polskie w Republice Czeskiej
www.hpc.wz.cz
Hnutí Brontosaurus
www.brontosaurus.cz
Hvězdárna a radioklub lázeňského města Karlovy Vary o. p. s.
www.astropatrola.cz
I
INEX – sdružení dobrovolných aktivit
www.inexsda.cz
Informační centrum oddílů a klubů o. s.
www.icok.icok.cz
J
Jihomoravská rada dětí a mládeže
www.jmdeti.cz
Jockey Club Malý Pěčín
www.jcmp.cz
Junák – svaz skautů a skautek České republiky
www.skaut.cz
K
Klub dobré zprávy
acsborlysa.spc-net.cz/klub
Klub Domino, Dětská tisková agentura
www.dta.zde.cz , www.radiodomino.cz
Klub mladých Filadelfia
www.filadelfia.cz
Klub Pathfinder
www.pathfinder.cz

Klub přátel umění v České republice, o. s.

www.kpu-cr.org

Klub úplně fantastické rekreace

www.kufr-usvit.cz

Koala

www.koala-os.net

Kolpingovo dílo České republiky o. s.

www.kolping.cz

Krajská rada dětí a mládeže Karlovarska, o. s.

www.krdmk.com

Křesťanské sdružení Benjamin

www.benjaminorlova.cz

KVĚT – sdružení klubů dětí a dětských domovů v ČR

www.folkovykvitek.cz

L

Lačhe Čhave

www.lache-chave.cz

Liga lesní moudrosti – The Woodcraft League

www.woodcraft.cz

Lípa 2

www.lipsti.cz

M

Mládež Českého červeného kříže

www.mladezcck.org

Mladí konzervativci, o. s.

www.konzervativci.cz

Mladí křesťanští demokraté

www.mladikd.cz

Mladí sociální demokraté

www.mladi.cz

Moravská hasičská jednota o. s.

www.mhj.cz

N

NTS Texas Rangers

[email: ntstexas@seznam.cz](mailto:ntstexas@seznam.cz)

O

Občanské sdružení Altus

www.altus.chrudimka.cz

Občanské sdružení Blesk

www.altus.chrudimka.cz

Občanské sdružení DĚTI BEZ HRANIC

www.detibezhranic.cz

o. s. Filadelfie

www.filadelfie.cz

Občanské sdružení Gaudolino

www.gaudolino.cz

Občanské sdružení Hnutí GO!

www.hnuti-go.cz

Občanské sdružení Letní dům

www.letnidum.cz

Občanské sdružení Nedánov při školní družině Boleradice

telefon: 519 423 168, email: vavrikovamiroslava@seznam.cz

Občanské sdružení Rokřti

www.rokrsti.org

Občanské sdružení ZIP – Zábava, Informace, Poradenství a pomoc

www.zdrhovadlo.cz

P

Pionýr

www.pionyr.cz

Plzeňská krajská rada dětí a mládeže

www.pkrdm.org

Prázdninová škola Lipnice, o. s.

www.psl.cz

Prima děti

email: info@ckprimadovolena.cz

Program pro mládež Cena vévody z Edinburghu

www.edie.cz

Projekt Odyssea

www.odyssea.cz

R

Rada dětí a mládeže hl. m. Prahy

www.prazskarada.cz

Rada dětí a mládeže kraje Vysočina

www.rdmkv.cz

RADAMBUK – Rada dětí a mládeže Jihočeského kraje

www.radambuk.cz

RADAMOK – Rada dětí a mládeže Moravskoslezského kraje

www.radamok.cz

Royal Rangers v ČR

www.royalrangers.cz

S

Salesiánské hnutí mládeže

www.shm.cz

Salesiánské kluby mládeže

telefon: 283 029 323, email: kluby@skm.cz

Samostatná dětská organizace VLČATA Rabštejnská Lhota

www.sdovlcatarl.estranky.cz

Samostatný kmenový a klubový svaz DAKOTA

www.skaksdakota.cz

Sdružení Filia

www.sdruzenifilia.cz

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS)

www.dh.cz (úsek mládeže)

Sdružení Klubko

www.klubkofm.cz

Sdružení Mladých ochránců přírody

www.smop.cz

Sdružení přátel Jaroslava Foglara

www.spjf.cz

Sdružení Roztoč

www.roztoc.cz

Sdružení RUBÍN Valašské Klobouky

www.rubin.wz.cz

Sdružení turistických a tábornických oddílů

www.stto.cz

Slezská diakonie (zařízení Bohumín – NZ Kanaan, Rodinka, Pohoda, On Line)

www.slezskadiakonie.cz

SMARAGD

www.smaragd.us

SPEKTRUM – Krajská rada dětí a mládeže Zlínského kraje

www.krdmzk.cz

Spojené ruce

www.schoenstatt.cz/cms (aktivity mládeže)

Společenství harmonie těla a ducha

www.shtd.cz

Společenství Romů na Moravě

www.srnm.cz

Středisko Radost, občanské sdružení

www.taborradost.cz

STUD Brno, občanské sdružení

www.stud.cz

Studentský klub Katolického gymnázia Halahoj

www.halahoj.org**T**

TERCIA VOLTA

www.tercia-volta.cz

T. O. Lvičata

www.volny.cz/lvicata

T. O. Střelka

www.volny.cz/tostrelka

Together Czech Republic

www.together.cz**V**

Velký vůz

www.velkyvuz.cz**Y**

YMCA v České republice

www.ymca.cz**Z**

Zálesák – svaz pro pobyt v přírodě

www.zalesaksvaz.cz

Zeměpisná společnost „Morava“

www.zsmorava.cz

Spolupracující institucí ČRDM je Sdružení pracovníků Domů dětí a mládeže v České republice www.svetvolnehocasu.com

Poslání ČRDM

Posláním ČRDM je starat se o podmínky pro kvalitní život a všestranný rozvoj dětí a mladých lidí. Své poslání naplňuje ČRDM tím, že podporuje mimoškolní výchovu a činnost svých členů, zejména snahu o vytváření právních, hospodářských, společenských a kulturních podmínek vhodných pro jejich činnost. ČRDM hájí zájmy svých členů vůči domácím i zahraničním orgánům, organizacím a institucím.

Z hlavních aktivit ČRDM

♦ Bambiriáda

ČRDM je pořadatelkou tradiční – a dnes se dá říci, že i prestižní – celorepublikové prezentační akce zvané Bambiriáda, zaměřené na popularizaci dobrovolné práce s dětmi a mládeží. Bambiriáda (viz www.bambiriada.cz) je největší tuzemskou přehlídkou dětských a mládežnických sdružení a center volného času. Smyslem této akce je zábavnou formou upozornit na možnosti účelného trávení volného času a zdůraznit roli mimoškolní výchovy.

♦ Publikační činnost

ARCHA je tištěný zpravodaj vydávaný 8× ročně ČRDM. Hlavním smyslem je především propagace ČRDM, jejích členských sdružení a jejich aktivit. Zpravodaj dostávají také pracovníci státní správy a samosprávy, instituce i jednotlivci z řad odborné i laické veřejnosti, kteří se o danou problematiku zajímají. Zpravodaj je rovněž mediálním prostorem nabídnutým bez rozdílu všem členům Rady i dalším organizacím.

ADAM (www.adam.cz) je zpravodajský internetový portál provozovaný ČRDM. Kromě členských sdružení se snaží oslovovat i širší veřejnost. Portál se specializuje na problematiku dětí a mládeže a slouží především dospělým, zabývajícím se dlouhodobě či jen příležitostně činnostmi dětí a mládeže, včetně tzv. volnočasových aktivit.

♦ Lobbying za dobré legislativní podmínky a financování

Pracovní skupina ČRDM *Stát* se účastní jednání s politiky s cílem získat společenskou podporu, přijatelné právní prostředí a rozumná pravidla financování.

♦ Servis pro sdružení – pojištění

Pojištění tvoří základní službu nutnou pro sdružení dětí a mládeže. Jde především o pojištění úrazové, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou třetí straně a pojištění cestovní.

♦ Semináře a školení

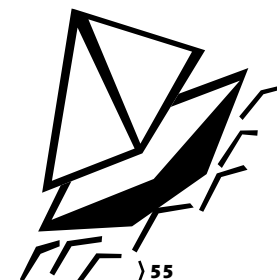
Každý rok ČRDM organizuje semináře a diskuse zaměřené na aktuální témata a problémy neziskového sektoru. Tradičním seminářem je *Setkání*, kde představitelé neziskového sektoru diskutují s politiky nad tématy týkajícími se neformálního vzdělávání.

Za zmínku jistě stojí i **preventivní projekt *Nás se to týká***, zaměřený na prevenci sexuálního násilí zejména při aktivitách sdružení dětí a mládeže. Strategie projektu je

založena na těchto bodech: vyškolení koordinátorů prevence, vypracování metodických materiálů a preventivní programy pro děti a dospívající. Ke vzniku projektu se nechali autoři inspirovat u kolegů z Bavorského kruhu mládeže.

♦ Zahraniční aktivity

Česká rada dětí a mládeže rozvíjí kontakty se zahraničím – ať již sama o sobě, nebo pro členy svých sdružení. Již od svého založení usiluje o odpovídající zastoupení České republiky v Evropském fóru mládeže. Je partnerem řadě ostatních národních rad mládeže, zve je na své akce a účastní se jejich. Příkladem zahraničních aktivit může být třeba bilaterální výměna ČR – Korejská republika, v jejímž rámci pobývají v partnerské zemi skupinky mladých lidí.

Bambiriáda je tu především pro děti a jejich rodiče. Vstup na akci je zdarma.

Nácvik první pomoci

Tam, kde to podmínky umožňují, bývá v bambiriádním menu i krátká plavba pod dohledem zkušených vodáků.

Bambiriáda nabízí rozmanitým juniorským formacím jedinečnou příležitost k prezentaci jejich činnosti.

Cena Přístav

(viz www.crdm.cz/pristav) je osobitým oceněním pro zástupce samosprávy a státní správy na místní a krajské úrovni za podporu mimoškolní práce s dětmi a mládeží.

Občanská sdružení dětí a mládeže svojí činností umožňují dětem a mladým lidem kvalitní a účelné využívání volného času, a významně se tak podílejí na prevenci negativních jevů, jako je dětská kriminalita, psychické a fyzické závislosti apod. Mají nezastupitelný výchovný účinek, doplňují působení rodiny, školy a dalších obdobných činitelů. Také působení kroužků Domů dětí a mládeže (středisek volného času) a školních klubů je v oblasti využití volného času dětí a mládeže nepřehlédnutelné, avšak bez místní pomoci nepředstavitelné.

Občanská sdružení dětí a mládeže pracují v různých podmínkách jednotlivých obcí či měst, k jejichž rozvoji také řadou svých aktivit a projektů přispívají. Tím, že vedou děti a mladé lidi k aktivní účasti na životě obce, mají kladný vliv na rozvoj občanské společnosti. Práce, která má tak skvělý vliv na utváření a kladný vývoj naší občanské společnosti, však není patřičně oceňována a nevěnují jí dostatečnou pozornost ani sdělovací prostředky, ani veřejnost.

To vše si moderní komunální politik uvědomuje a podporuje aktivity dětí a mladých lidí i dobrovolníků s nimi pracujících.

Smyslem Ceny Přístav je tedy vyzdvihnout dobré zkušenosti z obecní politiky a ocenit její konkrétní představitele, kteří mohou být příkladem všem ostatním. Navrhovateli Ceny Přístav jsou občanská sdružení – často jde právě o spolky a organizace, jež si dobrovolnou práci s dětmi a mládeží a jejich mimoškolní výchovu vetkly do vínku. Podle regulí, jimiž se udělování Ceny Přístav řídí, mohou kandidáty na ni navrhnout alespoň tři občanská sdružení dětí a mládeže nebo DDM a SVC (Domy dětí a mládeže, Střediska volného času). Ocenění má podobu ručně malované „trosečnické“ láhve, v níž je uloženo emotivní poselství. Mezi letošními navrhovateli byli mj. členové TOM Krokodýl Ostrava, Pionýrská skupina Kamarádi cest Okříšky, Děti Křivoklátska či TJ Sokol v Okříškách.

Symbolické ocenění Cenou Přístav může být chápáno i jako povzbuzení jejich nositelů do další práce, resp. následováníhodný příklad pro ostatní. V uplynulých letech se držiteli a držitelkami Ceny Přístav stali kromě jiných třeba Petr Bratský (2002, starosta Prahy 13), Petr Halada (2003, starosta Kamýku nad Vltavou), Sylva Sládečková (2004, koordinátorka prevence kriminality Obvodního úřadu Ostrava–jih), Miroslava Smolíková (2006, vedoucí oddělení dětí, mládeže a tělovýchovy Královéhradeckého krajského úřadu) nebo Petr Gazdík (starosta obce Suchá Loz, 2008). Letošními laureáty jsou: křivoklátský starosta Milan Nad', pacovský starosta Lukáš Vlček, okříšský starosta Josef Kula, vedoucí odboru školství na ostravském magistrátu Marta Szücssová a náměstkyně primátora hl. m. Prahy ing. Marie Kousalíková.

Z rozhovorů s lauréáty Ceny Přístav

*Mgr. Miroslava Smolíková
vedoucí oddělení dětí, mládeže a tělovýchovy
Krajského úřadu Královéhradeckého kraje
(2006)*

...

Mám na svém pracovišti tým báječných mladých lidí a už od roku 2001 to spolu „táhneme“. Není jednoduché obhajovat volnočasové aktivity; problematika, která se řeší na krajských úřadech, je nesmírně široká – a volný čas jaksi třeba není v danou chvíli prioritou... Ale my se snažíme vysvětlovat, že je to vlastně neekonomičtější a neúčinnější prevence sociálně patologických jevů. Když dítě má to štěstí, že mu někdo nabídne zajímavou činnost už v útlém věku, a vytvoří si v sobě určitý pracovní řád, tak není nebezpečí, že by ho mohlo oslovit něco tak špatného, jako je šikana, drogy a podobně. Víím, že existuje spousta talentovaných dětí. A myslím si, že je důležité jim dát šanci, aby měly možnost svůj talent rozvinout.

Navrhovatelé (Aliance dětí a mládeže Královéhradeckého kraje, DDM, YMCA, Junák, Pionýr), kteří vás na Cenu Přístav nominovali, ocenili mimo jiné vaše pětileté působení v nynější funkci. Uvedli, že díky němu „není sektor dětí a mládeže v rámci kraje Popelkou“. Jaké faktory podle vás vůbec ovlivňují zařazení zmíněného sektoru na žebříčku priorit úředníka?

Záleží skutečně na argumentaci, na určitém vysvětlení problému. Když se nám nepodaří některé věci prosadit na první pokus, nenecháme se zahnat do kouta. Samozřejmě znovu promyslíme, jak budeme postupovat dál; hledám spojence v tom, abychom mohli své věci zdůvodnit, prosadit – a většinou se nám to daří. Myslím si, že směrem jednak k našim zastupitelům a jednak ke kolegům z ostatních oddělení nemáme problémy. Ale je třeba danou problematiku znát a skutečně fundovaně argumentovat.

Možná jste na to už částečně odpověděla, nicméně: Pomáhá nějak vaší profesionální práci fakt, že sama působíte ve nestátní neziskové organizaci?

Ano, jistě. Protože se umím vcítit do problému ostatních lidí, kteří se těmito věcmi zabývají. A pak – mám výhodu, když třeba někdo z neziskového sektoru neví, že já se v neziskové oblasti angažuji, a viní nás kupříkladu z toho, že máme příliš složité dotační programy. Řeknu mu: „Milý pane, já jsem ve stejné situaci jako vy. A když chci někde získat pro svůj pěvecký sbor finanční prostředky – ať už jde o ministerstvo, magistrát, kraj – tak musím projít stejným procesem jako vy, když žádáte náš kraj.“ Takže chápu obě dvě role. Taky se zlobím, že musím psát složité projekty, ale vím dobře, že dnes už je všechno tak, že skutečně musíme umět zdůvodnit, argumentovat a dokladovat veškeré potřeby v rámci dotačních programů.

*(Z rozhovoru s vedoucí oddělení dětí, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Královéhradeckého kraje **Mgr. Miroslavou Smolíkovou**, „Vím dobře, co tahle práce obnáší“, Archa 2006)*

*Mgr. Václav Průcha
vedoucí oddělení mládeže, tělovýchovy a sportu
Krajského úřadu Jihočeského kraje
(2007)*

...

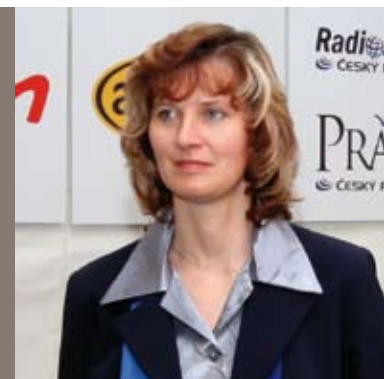
Jedna z věcí, za kterou jste byl nominován a nakonec i cenu získal, bylo vypracování strategie práce s dětmi a mládeží v Jihočeském kraji. Jak jste na tuto myšlenku se svými spolupracovníky přišel?

Jednoduše – protože jsme oddělení mládeže a sportu. Zákon o podpoře sportu existuje z roku 2001. Na jeho základě jsme vypracovali i krajskou koncepci dalšího rozvoje tělovýchovy a sportu v Jihočeském kraji, o kterou jsme se mohli opírat při žádosti o dotační tituly a peníze na ně. U mládeže však nic takového nebylo, tak jsme pořád

čekali, kdy bude zákon o podpoře práce s dětmi a mládeží. Historie jeho vývoje je celkem známá – jde to do ztracena. Řekli jsme si, že nebudeme dál čekat na zákon o podpoře práce s dětmi a mládeží a uděláme si „svůj“ zákon. Vypracovali jsme si zmiňovanou strategii, a to ve spolupráci se všemi členy RADAMBUKU. Vytváření strategie znamenalo půl roku dohadování, co ano, co ne. Nejenom SWOT analýza, ale zejména opatření, která měla potom základní vliv na to, že nám zastupitelé strategii schválili. A vlastně se k těm opatřením zavázali pravidelně podporovat každoročně i finančně námi vyhlášené krajské programy podpory práce s dětmi a mládeží i krajské velké grantové programy – investiční – což jinak mají málokde. Většinou se opravují silnice, divadla a podobně. Ale vyhlásit velký grantový program v rámci akčního programu pro rozvoj kraje na klubovny a základny, to je, myslím, docela dost velký úspěch.

*(Z rozhovoru s vedoucím oddělení mládeže, tělovýchovy a sportu Krajského úřadu Jihočeského kraje **Mgr. Václavem Průchou**, „Cena Přístav pro Mažňáka, Archa, 2007)*

*Ing. Bc. Marie Hrdinová
krajská radní pro obor školství, mládeže,
tělovýchovy a zaměstnanosti Jihočeského kraje
(2008)*

...

Nemalou měrou jste se zasloužila také o vypracování finanční Strategie podpory práce s dětmi a mládeží v Jihočeském kraji. Jednalo se o milionové částky. Jak jsou získané finanční prostředky využívány a jak pokračuje jejich příliv nyní? Můžete jmenovat některé konkrétní projekty?

Před zpracováním krajské Strategie podpory práce s dětmi a mládeží byly vyhlášeny pouze dílčí dotační tituly, např. příspěvek na zkvalitnění zahraniční spolupráce nebo příspěvek na podporu soutěží a přehlídek, ale v žádném roce nepřesáhly přidělované prostředky částku 2 milionů Kč. Ve zmíněné „krajské strategii“, kterou jsem

předložila Zastupitelstvu Jihočeského kraje ke schválení v květnu roku 2005, jsme však již napevno stanovili konkrétní opatření, že budou každoročně vyhlašovány ucelené „Jihočeské krajské programy podpory práce s dětmi a mládeží“ s finančním objemem srovnatelným s obdobnými programy v oblasti sportu, tj. v částkách 5–6 milionů Kč. Dále jsme pak v této strategii schválili opatření, podle kterého bude každoročně vyhlašován i samostatný grantový program investičního charakteru. Mohu proto s uspokojením konstatovat, že v roce 2006 již Jihočeský kraj podpořil mimoškolní zájmové aktivity dětí a mládeže částkou 6,9 milionu Kč, v roce 2007 pak částkou ještě o tři miliony vyšší. V letošním roce to bylo již 10,5 milionu Kč. Z konkrétních dotačních titulů mohu jmenovat program na podporu pravidelné zájmové činnosti a zájmového vzdělávání, program na podporu volnočasových aktivit se zaměřením na neorganizované děti a mládež, program na podporu mezinárodní spolupráce, program na podporu informačních systémů mládeže a klubů otevřených dveří či program na podporu talentované mládeže a soutěží. Ve spolupráci s krajskou radou dětí a mládeže (RADAMBUKem) jsme již třetím rokem vyhlásili i zmíněný investiční grantový program zaměřený na rekonstrukce, opravy a obnovu vybavení kluboven a základen pro subjekty pracující v oblasti zájmové činnosti dětí a mládeže.

(Z rozhovoru s Ing. Bc. Marií Hrdinovou, krajskou radní pro obor školství, mládeže, tělovýchovy a zaměstnanosti Jihočeského kraje, „Cena Přístav je odměnou za mou čtyřletou práci ve funkci krajské radní“, Archa 2008)

nebo kluboven... Když například v Pacově pracujeme na výstavbě dětského hřiště, svezou se děti z toho daného regionu nebo oblasti nebo ze sídliště i jejich maminky a já jim řeknu: ‚Podívejte, tady máme půl milionu. Pojďte mi poradit, co by na dětském hřišti mělo být, co chcete, aby tam bylo.‘ ...Co se týče současných zajímavých projektů v Pacově, rád bych upozornil na rekonstrukci tamního zámku. Podařilo se nám totiž konečně sehnat čtyřicet milionů na kompletní opravu pacovského zámku (celkový rozpočet byl zhruba šedesát pět milionů), který bude sloužit hodně právě pro děti. Zámek má úžasnou strategickou polohu mezi dvěma základními školami, takže v něm bude knihovna, muzeum a prostory určené právě pro děti. Je tam také hodně prostoru, který mohou využít tamní spolky, například pro klubovny a podobně.

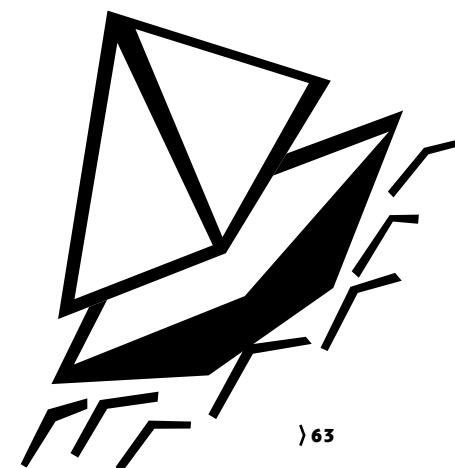
(Z rozhovoru se starostou města Pacova Bc. Lukášem Vlčkem, „O dětské spolky je v Pacově mimořádný zájem“, Archa 2009)

Bc. Lukáš Vlček
starosta města Pacova
(2009)

...

Pacov je součástí mikroregionu Stražiště. Tento mikroregion má 20 obcí. Jsou to většinou menší obce. My se v nich snažíme pracovat na bázi komunitního plánování hodně s mládeží, a to při různých typech projektů, jako jsou například výstavby dětských hřišť

INZERCE VE ZPRAVODAJI ARCHA

Proč inzerovat právě v Arše?

Vaše inzerce se tak dostane cíleně k lidem, kteří pracují s dětmi a mládeží, nebo se o tuto oblast zajímají – ať už jako vedoucí rozmanitých dětských organizací a spolků, nebo jako úředníci státní zprávy a samosprávy.

Časopis Archa přijímá inzeráty na základě objednávky nebo smlouvy a dodaných podkladů. Za včasné dodání bezchybných textů a podkladů pro tisk je zodpovědný zadavatel. Podklady je nutno dodat hotové, v elektronické podobě ve formátu PDF, rozlišení pro tisk (minimálně 300 dpi), barvy ve CMYKu. Ceny inzerce odpovídají nákladu 1700 ks. Termíny pro dodání podkladů k inzerci jsou shodné s termíny uzávěrek pro příspěvky Archy.

Podrobné informace a ceník naleznete na adrese: www.crdm.cz/archa

MĚSTO DĚTEM

JAK MĚSTA, OBCE A KRAJE PODPORUJÍ ČI MOHOU
PODPOROVAT SDRUŽENÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Metodická příručka České rady dětí a mládeže

Autoři: Roman Šantora, Ondřej Šejtka, Jiří Majer

Editor: Jiří Majer

Jazyková korektura: Tomáš Novotný, Jiří Majer

Sazba a grafická úprava: Aleš Prstek

Tisk: Robert Remiš – RETISK

Vydala: Česká rada dětí a mládeže (www.crdm.cz)

V publikaci byly použity snímky z archivu ČRDM, Bambiriády, MŠMT, Asociace turistických oddílů mládeže, Ligy lesní moudrosti, Pionýra, České tábornické unie, Dětské tiskové agentury, Sdružení Klubko, Aleše Prstka, Ondřeje Šejtky, Marka Krajčího, Michala Doškáře, Anny Krýslové, Romana Málka a Jiřího Majera.

První vydání, Praha 2009

Vydání publikace finančně podpořilo
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

- ♦ Proč podporovat sdružení dětí a mládeže
- ♦ Kde na to vzít peníze
- ♦ Grantové programy – stačí to?
- ♦ Nefinanční podpora se také počítá...
- ♦ Obce, města, kraje